

ESKİŞEHİR OSMANGAZI ÜNİVERSİTESİ PROTEZ ORTEZ EĞİTİMİ

H. Hakan UYSAL

*Yrd. Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Protez-Ortez Programı,
Eskişehir, huysal@ogu.edu.tr*

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu uyarınca 21.11.1989 tarih ve 1800 sayılı kararla 1990 yılında Protez ve Ortez, Radyoloji, Tıbbi Laboratuvar, Odyometri ve Hemşirelik Programları ile Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü'ne bağlı olarak kurulmuştur. 1993 yılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin kurulmasıyla birlikte 18.8.1993 tarih ve 496 sayılı KHK ile Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörlüğüne bağlanmıştır. Odyometri Programı 2000 yılında kapanmış ve toplam 136 mezun vermiştir. Hemşirelik Programı ise 1995 yılından sonra Hemşirelik eğitiminin ülke genelinde lisans eğitimine dönüştürülmesi sonucu öğrenci almamış ve toplam 187 mezun vermiştir. 1996 yılında Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik, 1997 yılında Ambulans ve Acil Bakım Teknikerliği ve 2000 yılında da Optisyenlik Programları açılmıştır.

Yüksekokulumuz Protez-Ortez Programı'na her yıl 20 öğrenci alınmaktadır. Programımıza ek kontenjandan alınan öğrenci sayısı 2'dir. 2 yıllık ön lisans eğitiminin sonucunda mezunlarımız Protez Ortez Teknikeri ve Sağlık Teknikeri unvanları almaktadırlar.

Yüksekokulumuzun bir öğretim yılındaki Akademik Eğitim Süresi Güz Yarıyılında 20 hafta ve Bahar Yarıyılında 18 hafta olmak üzere toplam 38 haftadan oluşmaktadır.

Yüksekokulumuza öncelikle sınavsız geçiş ile öğrenci alınmakta olup, boş kalan kontenjanlara Öğrenci Seçme Sınavı ile öğrenciler yerleştirilmektedir. Ancak ülkemizde Protez Ortez alanında eğitim veren Meslek Lisesi sayısının az olması ve onlarında

bölgemiz dışında olması nedeniyle son yıllarda Yüksekokulumuz Protez Ortez Programına yerleştirilen öğrencilerin tamamına yakını lise mezunu öğrenciler oluşturmaktadır. Dikey Geçiş Sınavında Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokullarına dikey geçiş olanlarının olmasından dolayı Yüksekokulumuza gelen öğrencilerin büyük çoğunluğunu Anadolu Liselerinden ve Süper Liselerden gelen öğrenciler oluşturmaktadır. Bu da gelen öğrenci kalitesini arttırmıştır.

Yüksekokulumuzda 12 Derslik, 1 Kantin, 1 Toplantı Salonu, 1 Daktilo Salonu, 1 Ambulans ve Acil Bakım Teknikerliği Uygulama Salonu, 1 Optisyenlik Laboratuvarı, 1 Göz Protezi Laboratuvarı, 1 Hasta Kabul ve Değerlendirme Odası, 1 Rehabilitasyon Salonu ve donanımlı bir Protez-Ortez Atölyesi bulunmaktadır.

Protez-Ortez Atölyesi; 18 m² Alçı Ölçü Odası, 20 m² Depo, 38 m² Kaynak Odası, 20 m² Laminasyon Odası, 20 m² Saraciyeye Odası ve 87 m² Uygulama Salonu olmak üzere toplamda 203 m² lik alana sahiptir. Ayrıca 35 m² lik Rehabilitasyon Salonumuz, 18 m² lik Hasta Kabul ve Değerlendirme Odamız ve 35 m² lik Göz Protezi Laboratuvarımız mevcuttur. Genel toplamda 291 m² lik bir alan Protez-Ortez Programının kullanımındadır.

Yüksekokulumuz Protez Ortez Programında 3 Yrd. Doç. Dr., 3 Protez Ortez Teknikeri ve 1 Protez Ortez Teknisyeninden oluşan 7 kişilik bir ekip görev yapmaktadır. Yüksekokulumuzda dersler için gerekli öğretim elemanları kendi akademik personelinin yanı sıra Tıp, Fen-Edebiyat ve

Mühendislik-Mimarlık Fakültelerinden sağlanmaktadır.

Yüksekokulumuza üniversitemiz dışında başka bir üniversiteden görevlendirilen öğretim üye ve elemanı bulunmamaktadır. Üniversitemizin diğer fakültelerinden görevlendirilen öğretim üye ve elemanı sayısı 15'dir.

Yüksekokulumuz Protez Ortez Programında meslek derslerine giren öğretim elemanlarının mesleklerini, ünvanlarını ve verdikleri dersleri değerlendirdiğimizde;

3 Protez-Ortez Teknikeri, 1 Protez-Ortez Teknisyeni Uygulama derslerine

2 Mühendis Yrd. Doç. Dr. Mesleki Teknoloji I, Mesleki Teknoloji II, Teknik Resim derslerine

3 Fizyoterapist Yrd.Doç.Dr. Orteze Giriş, Proteze Giriş, Ortez I, Ortez II, Protez I, Protez II, Malzeme Bilgisi I, Malzeme Bilgisi II, Ortez Analiz ve Değerlendirme, Protez Analiz ve Değerlendirme, Biyomedikal Teknoloji, Kinezyoloji Biyomekanik, Mesleki Terminoloji derslerine

1 Hekim Prof. Göz Protezi dersine girmektedir.

Yüksekokulumuzda meslek dersleri dışındaki derslere giren öğretim elemanlarının ünvanlarını, verdikleri dersleri ve sayılarını değerlendirdiğimizde;

3 Prof. Dr. Psikolojiye Giriş, Halk Sağlığı, Klinik Bilgisi'ne

7 Yrd.Doç.Dr. Fizyoloji,Anatomi, Mesleki Etik, Sosyal Seçmeli (Diksiyon),Psikososyal Rehabilitasyon, Temel Bilgi Teknolojisi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi derslerine

4 Öğr. Gör. Türk Dili, Sosyal Seçmeli (Beden Eğitimi), İlk Yardım, Sağlık Hizmetleri Yönetimi derslerine

1 Okutman Yabancı Dil dersine girmektedir.

Genel olarak yüksekokulumuzda görevli akademik ve idari personel sayısı 27, programımızda akademik ve idari personel sayısı 9 dur. Programımızdaki 2 idari personel döner sermayede çalışmaktadır. Okulumuzun 11 idari personeli içerisine onlar da dahildir.

Hizmetli ve sekreter gibi okulun diğer personelleri de program ile ilgili işlerimizde bize yardımcı olmaktadır.

<u>Okul</u>	<u>Program</u>
Akademik Pers. 12	Akademik Pers. 3
Teknik Personel 4	Teknik Personel 4
<u>İdari Personel 11</u>	<u>İdari Personel 2</u>
Toplam 27	Toplam 9

Tablo 1: Yıllara Göre Programımıza Giren Öğrenci ve Mezun Sayısı

<i>Yıllar</i>	<i>Giren Öğrenci Sayısı</i>	<i>Mezun Sayısı</i>	<i>Mezun %</i>
1990	9	8	88,8
1991	15	11	73,3
1992	17	17	100
1993	16	12	75
1994	18	15	83,3
1995	17	11	64,7
1996	15	12	80
1997	19	18	94,7
1998	15	14	93,3
1999	21	20	95,2
2000	22	21	95,4
2001	21	20	95,2
2002	19	17	89,4
2003	19	17	89,4
2004	20	20	100
2005	21	19	90,4
2006	17	17	100
2007	20	20	100
2008	18		
TOPLAM	319	269	89,36

Tabalo 2: Eğitim Programımızda Yer Alan Ders Saatleri ve Yüzdeleri

	<u>Saat</u>	<u>%</u>	<u>Saat</u>	<u>%</u>
Protez (Proteze Giriş, Protez-I, Protez-II, Protez Analiz ve Değerlendirme Göz Protezi)	15 T	14	14 U	12,5
Ortez (Orteze Giriş, Ortez-I, Ortez-II, Ortez Analiz ve Değerlendirme)	13 T	11,6	14 U	12,5
Diğer İlgili Dersler veya Teknik Dersler (Malzeme Bilgisi-I, Malzeme Bilgisi-II, Biyomedikal Teknoloji, Kinezyoloji Biyomekanik, Mesleki Teknoloji-I, Mesleki Teknoloji-II, Teknik Resim, Klinik Bilgisi, Mesleki Terminoloji, Mesleki Etik)	22 T	19,6	4 U	3,5
Diğer Dersler (Fizyoloji, Anatomi, Halk Sağlığı, İlk Yardım, Sağlık Hizmetleri Yönetimi, Psikolojiye Giriş, Psikososyal Rehabilitasyon, Temel Bilgi Teknolojisi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi-I, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi-II, Türk Dili-I, Türk Dili-II, Yabancı Dil (İng)-I, Yabancı Dil (İng)-II, Sosyal Seçmeli-I, Sosyal Seçmeli-II)	26 T	23,2	4 U	3,5
Hasta Pratiği (I. yılın sonunda öğrencilere 20 iş gününde toplam 160 saat uygulama yaptırılmaktadır.)	0		160 U	

2006-2007 öğretim yılında ders programımızda bazı değişiklikler yaparak güncelleştirdik. Bu değişiklikler şu şekildedir;

- II. Sınıf Bahar yarıyılında okutulan 2+0=2 kredili “**Halk Sağlığı ve Etiği**” dersinin ismi “**Halk Sağlığı**” olarak değiştirilerek Güz Yarıyılına alındı.
- I. Sınıf Bahar Yarıyılında okutulmak üzere 1+0=1 kredili “**Mesleki Etik**” adında yeni bir ders açıldı.
- I. Sınıf Güz Yarıyılında okutulan 1+0=1 kredili “**Mesleki Etiket**” dersi kaldırılarak yerine 1+0=1 kredili “**Mesleki Terminoloji**” adı altında yeni bir ders açıldı.
- II. Sınıf Güz Yarıyılında okutulan 1+0=0 kredili “**Ortez Rehabilitasyonu**” dersi kaldırılarak yerine 1+0=0 kredili “**Ortez Analiz ve Değerlendirme**” adında yeni bir ders açılmıştır.

- II. Sınıf Bahar Yarıyılında okutulan 1+0=0 kredili “**Protez Rehabilitasyonu**” dersi kaldırılarak yerine 1+0=0 kredili “**Protez Analiz ve Değerlendirme**” adında yeni bir ders açılmıştır.
- I. Sınıf Bahar Yarıyılında okutulan 1+0=1 kredili “**Sakatlık Psikolojisi**” dersinin ismi “**Psikososyal Rehabilitasyon**” olarak değiştirildi.
- I. Sınıf Güz Yarıyılında okutulan 1+0=0 kredili “**Hastane İdaresi**” dersi kaldırılarak yerine 1+0=1 kredili “**Sağlık Hizmetleri Yönetimi**” adı altında Bahar Yarıyılında verilmek üzere yeni bir ders açıldı.
- I. Sınıf Güz Yarıyılında okutulan 3+0=3 kredili “**Fizik I**” ve Bahar Yarıyılında okutulan 3+0=3 kredili “**Fizik II**” dersleri kaldırıldı.
- Sınıf Güz Yarıyılı itibarıyla okutulmak üzere 3+0=3 kredili “**Temel Bilgi Teknolojisi**” adı altında yeni bir ders açıldı.

- Sınıf Bahar Yarıyılı itibariyle okutulmak üzere 3+0=3 kredili “**Biyomedikal Teknoloji**” adı altında yeni bir ders açılmıştır.

Öğrencilerimiz I. yılın sonunda Ortez, Protez ve Ortopedi olmak üzere 3 bölümde toplam 20 iş günü yaz uygulaması yapmaktadır.

Protez Ortez Programlarından mezun olan öğrencilerin mezuniyet sonrasında 6 ay Protez, 6 ayda Ortez konusunda en az 1 yıl pratiğin olgunlaştırabildiğini düşünmekteyiz. Mezuniyet sonrası olgunlaşan öğrenciler için milli sertifika sınavı olmasının yararlı olacağı kanaatindeyiz.

**Tablo 3: Eskişehir Osman gazi Üniversitesi
Protez-Ortez Programı Yarı yıla göre Ders
Listesi**

1.Sınıf Güz Yarıyılı			
DERSLER	Teori	Uyg.	Top.
TEKNİK RESİM	2	0	2
ANATOMİ	2	2	4
MESLEKİ TEKNOLOJİ I	2	2	4
KİNEZYOLOJİ BİYOMEKANİK	2	0	2
PSİKOLOJİYE GİRİŞ	2	0	2
FİZYOLOJİ	2	0	2
MESLEKİ TERMİNOLOJİ	1	0	1
TÜRK DİLİ I	2	0	2
YABANCI DİL I (İNG)	2	0	2
MESLEKİ ETİK	1	0	1
TEMEL BİLGİ TEKNOLOJİSİ	1	2	3
MALZEME BİLGİSİ I	3	0	3
SOSYAL SEÇMELİ I	1	0	1
TOPLAM	23	6	29

1.Sınıf Bahar Yarıyılı

DERSLER	Teori	Uyg.	Top.
PROTEZE GİRİŞ	2	2	4
İLK YARDIM	1	0	1
MESLEKİ TEKNOLOJİ II	2	2	4
KLİNİK BİLGİSİ	3	0	3
ORTEZE GİRİŞ	2	2	4
MALZEME BİLGİSİ II	3	0	3
TÜRK DİLİ II	2	0	2
YABANCI DİL II (İNG)	2	0	2
BİYOMEDİKAL TEKNOLOJİ	3	0	3
SAĞLIK HİZMETLERİ YÖNETİMİ	1	0	1
PSİKOSOSYAL REHABİLİTASYON	1	0	1
SOSYAL SEÇMELİ II	1	0	1
TOPLAM	23	6	29

YAZ UYGULAMALARI	Teori	Uyg.	Top.
(ORTEZ, PROTEZ, ORTOPEDİ)	0	160	160
TOPLAM	0	160	160

2. Sınıf Güz Yarıyılı

DERSLER	Teori	Uyg.	Top.
PROTEZ I	5	6	11
ORTEZ I	5	6	11
A.İ.T. I	2	0	2
HALK SAĞLIĞI	2	0	2
ORTEZ ANALİZ VE DEĞERLENDİRME	1	0	1
TOPLAM	15	12	27

2. Sınıf Bahar Yarıyılı

DERSLER	Teori	Uyg.	Top.
ORTEZ II	5	6	11
GÖZ PROTEZİ	2	0	2
PROTEZ II	5	6	11
A.İ.T. II	2	0	2
PROTEZ ANALİZ VE DEĞERLENDİRME	1	0	1
TOPLAM	15	12	27